

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΤΑ ΤΑ ΥΣΤΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΟΚΡΑΤΙΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΠΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ/ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXXXXXX	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΤΑ ΤΑ ΥΣΤΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΟΚΡΑΤΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα μπορούν/είναι σε θέση:

- να παρουσιάζουν και να αναλύουν ζητήματα που σχετίζονται με την ιστορική πορεία του Ελληνισμού στην Ανατολή κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο και να τα εντάσσουν σε ένα ευρύτερο ιστορικό πλαίσιο,
- να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν τις ιστορικές, κοινωνικές και οικονομικές παραμέτρους που επηρέασαν την πορεία του Ελληνισμού από τις αρχές του 19ου ως τα χρόνια μετά τη Συνθήκη της Λωζάνης,
- να κατανοούν και να αναλύουν τους οικονομικούς, επιχειρηματικούς και επιστημονικούς χώρους διεύθυνσης των Ελλήνων στο πλαίσιο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας,
- να γνωρίζουν και να αξιολογούν τις επιπτώσεις της Καταστροφής του Ελληνισμού της Ανατολής στην ελληνική αλλά και στην τουρκική οικονομική και κοινωνική ζωή,
- να αναπτύσσουν κριτική σκέψη αναφορικά με την ιστορική πορεία του Ελληνισμού μέσα από επιστημονικές συζητήσεις και δράσεις στο πλαίσιο του μαθήματος,
- να ερευνούν και να μελετούν πρωτογενές αρχειακό υλικό εντάσσοντάς το στο εκάστοτε ιστορικό πλαίσιο,
- να αναπτύσσουν επιστημονικό τρόπο συγγραφής κειμένων ιστορικού περιεχομένου μέσω της

<p>εκπόνησης εργασιών,</p> <ul style="list-style-type: none"> • να συνεργάζονται στο πλαίσιο εκπόνησης ομαδικών εργασιών.
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1	<ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση φοιτητών/τριών περί στοχοθεσίας και αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. • Σύντομη ιστορική αναδρομή της ελληνικής παρουσίας στην Ανατολή.
2	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλα κέντρα του Ελληνισμού στην Ανατολή κατά τον 19ο- αρχές του 20ού αιώνα. • Το πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και η θέση των Ελλήνων σε αυτή.
3	<ul style="list-style-type: none"> • Η ελληνική κοινότητα στην Κωνσταντινούπολη στα χρόνια της ακμής. • Η διαχείριση του οθωμανικού χρέους.
4	<ul style="list-style-type: none"> • Έλληνες τραπεζίτες στην Κωνσταντινούπολη στο β' μισό του 19ου αιώνα (Ζαρίφης, Ζαφειρόπουλος, Στεφάνοβικ-Σκυλίτσης, Μάγκος). • Τα ελληνικά οικονομικά δίκτυα της Πόλης και τα επενδυτικά κεφάλαια.
5	<ul style="list-style-type: none"> • Οι Έλληνες στα δυτικά παράλια της Μικράς Ασίας, η δημιουργία των κοινοτήτων, οι λόγοι της επικράτησης του ελληνικού στοιχείου (κοινότητες των παραλίων και του εσωτερικού της Μικράς Ασίας). • Η ελληνική κοινότητα της Σμύρνης στα χρόνια της ακμής.
6	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλα κέντρα του Ελληνισμού στις νότιες περιοχές της Μαύρης Θάλασσας. • Παιδεία, κοινοτική και σωματειακή οργάνωση, θρησκευτικά κέντρα και μοναστήρια, επιχειρηματικές οργανώσεις.
7	<ul style="list-style-type: none"> • Η ελληνική παρουσία στην Καππαδοκία και στην Καραμανία: οργάνωση, παιδεία και θρησκευτικά κέντρα. • Καππαδοκία και Κωνσταντινούπολη: Καππαδόκες έμποροι στην Πόλη, εμπορικά δίκτυα Καππαδοκών στη Βασιλεύουσα.
8	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μεγάλες αλλαγές και μεταρρυθμίσεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και οι επιπτώσεις τους στις ελληνικές κοινότητες της Ανατολής. • Ρωσοτουρκικοί και Ελληνοτουρκικοί Πόλεμοι κατά τον 19^ο αιώνα: οι επιπτώσεις τους στον Ελληνισμό της Ανατολής.
9	<ul style="list-style-type: none"> • Η Επανάσταση των Νεοτούρκων και ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος: οι συνέπειές τους στις ελληνικές κοινότητες της Κωνσταντινούπολης και της Μικράς Ασίας. • Η Οθωμανική Αυτοκρατορία πριν το τέλος και η Συνθήκη των Σεβρών.
10	<ul style="list-style-type: none"> • Η στρατιωτική ελληνική παρουσία στην Μικρά Ασία, η Διοίκηση της Σμύρνης. • Η ελληνικές κοινότητες της Ανατολής κατά τον χρόνο της εκεί ελληνικής στρατιωτικής παρουσίας. • Η στάση των Μεγάλων Δυνάμεων.

11	<ul style="list-style-type: none"> • Η προσπάθεια για τη δημιουργία του Ποντοαρμενικού κράτους, ο αγώνας των Ποντίων. • Η δημιουργία της «Μικρασιατικής Άμυνας», η προσπάθεια για τη διάσωση του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας.
12	<ul style="list-style-type: none"> • Η πτώση του Ελληνισμού της Ανατολής, η κατάρρευση του Μετώπου και η Καταστροφή. • Η Συνθήκη της Λωζάνης (1923) και η ανταλλαγή των πληθυσμών, • Οι εκατέρωθεν εγκαταλειφθείσες περιουσίες
13	<ul style="list-style-type: none"> • Οι επιπτώσεις της Καταστροφής του Ελληνισμού της Ανατολής στην ελληνική αλλά και στην τουρκική οικονομική και κοινωνική ζωή. • Ανακεφαλαίωση και επίλυση αποριών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο • Ενεργητική μάθηση (hands-on learning) – Βιωματική μάθηση • Ομαδοσυνεργατική μάθηση 														
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις PPT • Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eClass • Μελέτη από τους φοιτητές υποστηρικτικού υλικού σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email 														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση εργασίας</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td>52</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εκπόνηση εργασίας	55	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	52	Εξετάσεις	4			Σύνολο Μαθήματος	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	39														
Εκπόνηση εργασίας	55														
Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	52														
Εξετάσεις	4														
Σύνολο Μαθήματος	150														
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Διαμορφωτική</p> <p>Γραπτή εξέταση προόδου: 15% Εργασία (υποχρεωτική): 50% Γραπτή τελική εξέταση: 35%</p>														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση:

1. Αναγνωστάκης, Η., Μπαλτά, Ευ. (1990). *Η Καππαδοκία των «ζώντων μνημείων»*. Αθήνα: Πορεία.
2. Ενεπεκίδης, Π. Κ. (1989). *Τραπεζούντα Κωνσταντινούπολη Σμύρνη: Τρία κέντρα του Μικρασιατικού*

Ελληνισμού 1800-1923. Αθήνα: Ωκεανίδα.

3. Εξερτζόγλου, Χ. (2010). *Οι «χαμένες πατρίδες» πέρα από τη νοσταλγία: Μία κοινωνική-πολιτισμική ιστορία των Ρωμιών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (μέσα 19ου - αρχές του 20ού αιώνα)*. Αθήνα: Νεφέλη.
4. Εξερτζόγλου, Χ. (1989). *Προσαρμοστικότητα και πολιτική ομογενειακών κεφαλαίων: Έλληνες τραπεζίτες στην Κωνσταντινούπολη: Το κατάστημα "Ζαρίφης-Ζαφειρόπουλος" 1871-1881*. Αθήνα: Ίδρυμα Έρευνας και Παιδείας της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος.
5. Καραθανάσης, Α. (2001). *Καππαδοκία*. Θεσσαλονίκη: Μαΐανδρος.
6. İnalçik, H., Quataert, D. (Επιμ.).(2011). *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας: Τόμος Β΄: 1600-1914*. Μτφρ. Δημητριάδου Μαρίνα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
7. Πελαγίδης, Στ. (2001). *Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας και του Πόντου: Ιστορική ανασκόπηση*. Θεσσαλονίκη: Μαλλιάρης Παιδεία.
8. Τσουλούφης, Α. (1989). *Η Ανταλλαγή ελληνικών και τουρκικών πληθυσμών και η εκτίμηση των εκατέρωθεν εγκαταλειφθεισών περιουσιών*. Αθήνα: Εκδόσεις «Ενώσεως Σμυρναίων».
9. Φραγκάκη-Syrett, E. (2010). *Το εμπόριο της Σμύρνης τον 18ο αιώνα (1700-1820)*. Μτφρ. Σωτηρώπουλος Δημήτρης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Ξενόγλωσση:

1. Alexandris, A. (1992). *The Greek Minority of Istanbul and Greek-Turkish Relations 1918-1974*. Athens: Centre for Asia Minor Studies.
2. Efthymiou, M. (Ed.). (2010). *La société Grecque sous la domination Ottomane: Économie, identité, structure sociale et conflits*. Athens: Hêrodotos.
3. Richter, H. (2019). *The Greeks in the Ottoman Empire 1913-1923: Their Persecution and Expulsion*. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	A. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	apapazo@bscc.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΝΑΙ
Τρόποι εξέτασης:	Γραπτή εξέταση προόδου: 15% Εργασία (υποχρεωτική): 50% Γραπτή τελική εξέταση: 35%
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	Οι γραπτές εξετάσεις (προόδου και τελική) θα πραγματοποιούνται μέσω eClass σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινώνονται μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενό τους σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την πραγματοποίησή τους. Η εργασία θα υποβάλλεται μέσω eClass σε καθορισμένη ημερομηνία.